

12. REKABET KONGRESİ AÇILIŞ KONUŞMASI

SİMONE KASLOWSKI - TÜSİAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI

24 Kasım 2020, Online

Değerli İzleyiciler, Kıymetli Basın Mensupları,

Sizleri şahsım ve TÜSİAD Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

Bir taraftan Covid 19 salgınının etkisini ve yayılımını yeniden artırdığı, ülkemizde ve dünyada hükümetlerin ardı ardına kısıtlayıcı tedbirler almak zorunda olduğu bir dönemdeyiz. Diğer taraftan aşı çalışmaları konusunda umut verici gelişmeler yaşanıyor. Salgınla artan belirsizlik durumu bize, ayakta kalmak ve rekabet edebilmek için değişime hızlı uyum sağlamanın önemini bir kez daha gösteriyor.

Son yıllarda pek çok konuşmamızda küresel rekabetin değişen unsurlarına dikkat çekiyorduk. Dördüncü Sanayi Devrimi'nin de temelini oluşturan dijital dönüşüm geleneksel yöntemlerle rekabet etmeyi çok zorlaştırmıştı. Hem küresel hem de bölgesel dinamiklerin hızlı değişimi ve yeniden şekillenen işbirlikleri ülkemizin rekabetçiliği için yeni fırsatlar yanı sıra riskler de barındırıyordu. Salgınla birlikte dijitalleşmenin, iş yapış yöntemleri, çalışma hayatı, tüketici davranışları, tedarik zincirleri gibi birçok alanda daha fazla yer alması ile bu süreç çok daha hızlandı. Ülkemizin halihazırda mücadele ettiği düşük verimlilik, düşük katma değer, orta teknoloji tuzağı gibi sorunlar salgınla birlikte kendini daha da göstermeye başladı. Etkin yönetişimin önemi bir kez daha hissedildi.

Dördüncü Sanayi Devrimi'nin getirdiği paradigma değişiminin başlattığı, Covid-19 salgınının perçinlediği tüm bu dönüşüm sürecinde ülkemizin stratejik sektörlerden başlayarak rekabet gücünü yeniden tesis etmesi çok önemli. Bunlardan biri hiç kuşkusuz sanayimiz. Ülkemizde yıllar içinde sanayinin ekonomideki yerinin arttığını görüyoruz. Aynı zamanda en istikrarlı verimlilik artışını da sanayide yakaladık. Buna rağmen ülkemizde sanayinin yarattığı katma değer payı rekabet ettiğimiz Almanya, Singapur, Güney Kore gibi ülkelere kıyasla daha düşük. Yüksek ve orta-yüksek teknoloji üretimimiz ise beklentilerimizin çok altında. Zaman içerisinde düşük teknolojileri ürünlerin üretimindeki artış azalmasına rağmen yüksek teknoloji üretiminde beklediğimiz sıçramayı maalesef gerçekleştiremedik. Bu da hayal ettiğimiz, hedeflediğimiz katma değer yaratımının önündeki en büyük sorunlardan biri.

Düşük katma değer sorununu ne yazık ki tarımdan turizme, lojistikten KOBİ'lere birçok alanda ve sektörde görüyoruz. Örneğin tarımda ürettiğimiz katma değer halen birçok ülkenin gerisinde. Turizmde hem coğrafya hem de kültür-tarih bakımından büyük bir potansiyel barındıran ülkemiz küresel ve bölgesel sorunlar nedeniyle bu potansiyelini tam anlamıyla gösteremiyor. Jeopolitik konumumuz nedeniyle büyük avantaj sahibi olduğumuz lojistik sektöründe dahi küresel eğilimleri yakalamakta güçlük çekiyoruz. Bu da bizi rakiplerimizin gerisinde bırakıyor. Pandemi şartları bu durumu daha da zorlaştırıyor.

Geçmişe dönüp baktığımızda resim çok iç açıcı görünmese de tüm sektörlerimizde katma değer yaratan dönüşümü sağlayarak sektörlerin rekabet gücünü artırmak için reçete aslında bellidir: küresel başarı hikayelerinden ilham alarak, ülkemizin mevcut koşulları, sermaye yapısı, işgücü yetkinlikleri ve tarihsel birikimi temelinde gerekli adımları hayata geçirmek. Dijital dönüşümden iklim değişikliğine, sürdürülebilir kalkınmadan toplumsal cinsiyet eşitliğine kadar yeni çağın ihtiyaç ve gerekliliklerini iş modellerimize çevik

bir şekilde entegre ederek, insanımızı yetkinleştirerek ve kurumlarımızı etkinleştirerek uzun vadede rekabet gücümüzü artırabiliriz.

Covid-19 salgını döneminde hemen hemen her alanda köklü değişiklikler görüyoruz. Bu alanlardan biri de küresel tedarik zincirleri. Ülkemizin konumu gereği oldukça önemli gördüğümüz küresel tedarik zincirlerinin yeniden şekillenmesi birçok alanda yeni risk ve fırsatları gündeme getirecek. Küresel tedarik ağlarının kuşkusuz en önemli unsurlarından biri de çevresel değerler. İklim değişikliği ile mücadele, yenilenebilir enerji, sürdürülebilir üretim ve döngüsel ekonomi bugünden itibaren önümüzdeki dönemde küresel rekabetçiliği şekillendiren dinamikler olacak. TÜSİAD olarak bu alanlarda çalışmalarımızı büyük bir azimle sürdürüyoruz. İklim değişikliği ile mücadele sürecinde önemli bir adım olan Paris Anlaşması'nın ortaya koyduğu hedefleri benimsiyoruz. En büyük ticaret partnerlerimizden Avrupa Birliği'nde yeşil ve dijital dönüşüm hedefiyle oluşturulan Yeşil Mutabakat başta olmak üzere tüm gelişmeleri yakından takip ediyoruz. Tarımdan enerjiye, sanayiden lojistiğe tüm sektörlerimizde küresel rekabetçiliği sağlamanın en önemli yollarından birinin iklim değişikliği ile mücadeleyi temel alan, çevresel sürdürülebilirliği önemseyen politikalar olduğuna inanıyoruz.

Değerli Konuklar,

İçinde bulunduğumuz Covid 19 salgın sürecinde, tüm dünya gibi bizim ekonomimiz de zorlu bir süreçten geçiyor. Başlangıç olarak enflasyonla mücadelede Merkez Bankası'nın gereken adımı atmış olması olumlu bir gelişmedir.

Yolumuz ise uzun. Ekonomide atmamız gereken adımları planlı bir şekilde, kısa vade ve uzun vadeli stratejiler olarak ayırmamızda fayda bulunuyor. Bu zaman zarfında özellikle önümüzdeki 4-5 aylık vadede tüm dünya gibi bizler de başta istihdam ve üretim alanlarında zorlanacağız. Türkiye bu süreçte bir taraftan da enflasyonla mücadele etmek zorundadır. Enflasyonla mücadeleden taviz vermezsek, önümüzdeki kısa vadede sürdürülebilir büyüme ve istihdam artışını yakalama şansımız doğar. Finansal koşulların geçici olarak sıkılaşması böyle bir dönemde elimizi zorlaştırsa da, orta vade perspektifte enflasyonu düşürmenin, serbest piyasa ilkelerini benimsemenin ve yatırım ortamını iyileştirmenin faydasını öncelikle büyüme ve istihdam artışında göreceğiz.

Odaklanacağımız konuları doğru seçmeli; iktisadi alanda atacağımız adımları planlı şekilde ve piyasalarla doğru iletişimle oluşturmalıyız. Ekonomi yönetiminin piyasalarla ve reel kesimle iletişim düzeyini artırmasını doğru ve etkin bir politika aracı olarak görüyoruz.

Şeffaflık ve öngörülebilirlik ekonomide güvenilirliği artıran en önemli unsurlar. Kısa vadede atacağımız bu adımlar, uzun vadede kapsamlı bir ekonomi politikası uygulama kapasitemizi de yükseltecektir. İstihdam, vergi, sermaye piyasaları gibi konularda gereken dönüşümü sağlayabilmemizin önkoşulu doğru para politikası ve disiplinli maliye politikasına geri dönülmesinden geçmekte. Yakın vadede de, her iki alanda, pandemi koşulları, ekonomi üzerindeki baskı ve istihdama olan destek ihtiyacı da gözetilerek, gerekli adımların planlı bir şekilde geleceğine inanıyoruz.

Ülkemizde ekonomik istikrar, demokrasi ve hukuk devleti konusunda kararlı politikalar eşliğinde adımlar atılması, güven ve öngörülebilirliğin artırılması bakımından büyük önem taşıyor. Bu politikalar aynı

zamanda Avrupa Birliği ve ABD ile ilişkilerimizde yeni açılımlar sağlayabilecek, küresel ve bölgesel ekonomik iř birliklerindeki konumumuzu da olumlu yönde etkileyecektir.

Konuřmama son verirken, içinden geçtiğimiz dönüşüm sürecinin sektörlere etkilerini ve bu dönüşümde odaklanılması gereken farklı boyutları kapsamlı ve derinlikli bir şekilde ele alan Rekabet Kongresi için SEDEFED ve TÜRKONFED'e ve değerli başkanlarına çok teşekkür ediyorum. Etkinliđin verimli geçmesini diliyorum; sizleri sevgi ve saygıyla selamlıyorum.